

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2017. gada 16. novembrī*

Apelācija – Šķirējklausula – Sestā pamatprogramma pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumiem (2002.–2006.) – Daļas no apelācijas sūdzības iesniedzējas samaksātajām summām atmaksa – Fiksēta zaudējumu atlīdzība

Lieta C-250/16 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2016. gada 2. maijā iesniedza

Ludwig-Bölkow-Systemtechnik GmbH, Otobruna [Ottobrunn] (Vācija), ko pārstāv *M. Núñez Müller*, *Rechtsanwalt*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

otra lietas dalībiece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *T. Maxian Rusche* un *F. Moro*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] (referents), kas pilda palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši M. Bergere [*M. Berger*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāts M. Kampos Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

Spriedums

- 1 Ar apelācijas sūdzību *Ludwig-Bölkow-Systemtechnik GmbH* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2016. gada 19. februāra spriedumu *Ludwig-Bölkow-Systemtechnik/Komisija* (T-53/14, nav publicēts, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2016:88), ar kuru tā daļēji apmierināja apelācijas sūdzības iesniedzējas prasību konstatēt, pirmkārt, ka Eiropas Komisijai nebija tiesību tai pieprasīt atmaksāt atbilstoši trim līgumiem pārskaitītos avansa maksājumus un, otrkārt, ka prasītājam nebija jāmaksā fiksēta zaudējumu atlīdzība Komisijai.

Tiesvedības priekšvēsture

- 2 Tiesvedības priekšvēsture pārsūdzētā sprieduma 1.–19. punktā īsumā ir izklāstīta šādi:
 - “1 Atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 16. decembra Regulai (EK) Nr. 2321/2002 par noteikumiem, kā uzņēmumi, zinātniskās izpētes centri un akadēmiskās augstskolas piedalās Eiropas Kopienas Sestās pamatprogrammas (2002.–2006. gads) īstenošanā un pētījumu rezultātu izplatīšanā (OV [2002,] L 355, 23. lpp.), un atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 27. jūnija Lēmumā 1513/2002/EK par sesto Eiropas Kopienas pamatprogrammu attiecībā uz pētniecības, tehnoloģijas attīstības un izstāžu pasākumiem, kas veicina Eiropas pētniecības telpas izveidi un jauninājumus (no 2002. līdz 2006. gadam) (OV [2002,] L 232, 1. lpp.), definētajam Eiropas Kopienu Komisija ir noslēgusi trīs subsīdiu līgumus ar tostarp prasītāju [*Ludwig-Bölkow-Systemtechnik*], tehnoloģiju un stratēģijas konsultāciju uzņēmumu, kurš darbojas galvenokārt enerģijas, mobilitātes un ilgtspējas jomā.
 - 2 Attiecībā uz pirmo līgumu, kas atbilst projektam “Development of a harmonised ‘European Hydrogen Energy RoAdmap’ by a balanced group of partners from industry, European regions and technical and socio-economic scenario and modelling experts” (Harmonizētas “Eiropas ūdeņraža enerģijas ceļu kartes” izstrāde, ko veic līdzsvaroti izveidotas ražošanas, Eiropas reģionu un tehnisko un sociālekonomisko scenāriju un modelēšanas ekspertu grupa) (turpmāk tekstā – “*HyWays* projekts”), kā arī otro līgumu, kas atbilst projektam “Handbook for Approval of Hydrogen Refuelling Stations” (Rokasgrāmata ūdeņraža uzpildes staciju apstiprināšanai) (turpmāk tekstā – “*HyApproval* projekts”), prasītāja rīkojās kā koordinatore. Kas attiecas uz trešo līgumu, kurš atbilst projektam “Harmonisation of Standards and Regulations for a sustainable Hydrogen and Fuel Cell Technology” (Ilgtspējīgas ūdeņraža un kurināmā elementa tehnoloģijas normu un regulējuma saskaņošana) (turpmāk tekstā – “*HarmonHy* projekts”), tā bija tikai viena no konsorcijs līgumslēdzējām.
 - 3 Saskaņā ar līgumu 12. pantu tiem ir piemērojami Beļģijas likumi.
 - 4 Minēto līgumu 13. pantā ir paredzēta šķīrējklauzula, kurā ir precizēts, ka tikai Vispārējai tiesai ir kompetence izšķirt strīdus starp Komisiju un pārējām līgumslēdzējām pusēm attiecībā uz minēto līgumu spēkā esamību, piemērošanu vai interpretāciju.
 5. Vispārīgajos nosacījumos, kuri saskaņā ar katra līguma 14. pantu ir to neatņemama sastāvdaļa, ietilpst pirmā daļa, kas tostarp attiecas uz attiecīgo projektu izpildi, līgumu beigām un atbildību (II.2.–II.18. punkts), otrā daļa attiecas uz finanšu noteikumiem un kontroli, revīziju, atmaksāšanu un sankcijām (II.19.–II.31. punkts), un trešā daļa ir par intelektuālā īpašuma tiesībām II.32.–II.36. punkts).

6 Vispārīgo nosacījumu II.19. punkta 1. apakšpunktā ir definētas izmaksas, kas tiesīgas saņemt finansējumu, un par tām ir noteikts šādi:

“Attiecināmām izmaksām, kas radušās, īstenojot projektu, ir jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- a) tām ir jābūt patiesām, saimnieciski racionālām un nepieciešamām projekta īstenošanai;
- b) tās jānosaka saskaņā ar parastajiem līgumslēdzējas puses grāmatvedības principiem;
- c) tām ir jābūt tādām, kas radušās līguma darbības laikā, kā tas ir definēts 4. panta 2. punktā [..];
- d) tām ir jābūt reģistrētām tās līgumslēdzējas puses grāmatvedībā, kurai tās ir radušās, vēlākais II.26. punktā paredzētā revīzijas apliecinājuma pieņemšanas datumā. Grāmatvedības darbībām, ko veic, lai reģistrētu izdevumus un ienākumus, ir jāatbilst līgumslēdzējas puses reģistrācijas valsts normām par grāmatvedību, kā arī no tām ir jāizriet tiešai cēloņsakarībai starp izdevumiem un ienākumiem, kas radušies projekta īstenošanai, un paziņojumiem kopumā attiecībā uz visu līgumslēdzējas puses darbību [..].”

7 Vispārīgo nosacījumu II.19. punkta 2. apakšpunkta a)–h) punktā ir minētas astoņas neattiecināmu izmaksu kategorijas. II.19. punkta 2. apakšpunkta i) punktā ir piebilde, ka nav attiecināmas jebkuras izmaksas, kas neatbilst 1. apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem.

8 Vispārīgo nosacījumu II.20. un II.21. punktā ir definēti divi attiecināmo izmaksu veidi, tiem piemērojot II.19. punktā paredzētos nosacījumus, proti, pirmkārt, tiešās izmaksas, kas tieši piedēvējamas projektiem, un, otrkārt, netiešās izmaksas, kas nav tieši piedēvējamas projektiem, bet kuras var identificēt un pamatot ar līgumslēdzējas puses grāmatvedības sistēmu kā tādas, kuras ir uzņemtas saistībā ar tiešajām izmaksām.

9 Vispārīgo nosacījumu II.22. punkta 1. apakšpunktā ir paredzēti triju veidu izmaksu deklarācijas veidi, proti, pilno izmaksu modelis, ko līgumslēdzēji izmanto tiešo vai netiešo attiecināmo izmaksu ieskaitīšanai, un noteiktas likmes izmaksu modelis, ko līgumslēdzēji izmanto tiešo attiecināmo izmaksu ieskaitīšanai, un netiešo izmaksu noteiktas likmes modelis. Šī noteiktā likme ir 20 % no visām tiešajām izmaksām, atskaitot apakšuzņēmuma līgumu izmaksas, kas ir paredzētas netiešo izmaksu, kuras ir radušās līgumslēdzējam projektā, segšanai.

10 Vispārīgo nosacījumu II.24. punkta 2. apakšpunkta otrajā daļā ir noteikts, ka Savienības finanšu ieguldījums nedrīkst būt līgumslēdzēju peļņas avots.

11 Saskaņā ar vispārīgo nosacījumu II.29. punkta 1. apakšpunktu Komisija var veikt revīzijas jebkurā līguma brīdī un piecus gadus pēc projekta beigām. Šīs revīzijas var būt par zinātniskiem, finanšu, tehnoloģiskiem vai citiem aspektiem, piemēram, grāmatvedības un vadības principiem, saistībā ar pareizu projekta un līguma izpildi.

12 Vispārīgo nosacījumu II.30. punkts ir izteikts šādi:

“Neskarot citus šajā līgumā paredzētos pasākumus, līgumslēdzēji piekrīt tam, ka [Savienība] ar mērķi aizsargāt savas finanšu intereses ir tiesīga pieprasīt fiksētu zaudējumu atlīdzību no līgumslēdzēja, kura izdevumi ir izrādījušies pārspilēti un kurš tādējādi ir saņēmis no [Savienības] nepamatotu finansiālo ieguldījumu. Fiksēta zaudējumu atlīdzība ir jāmaksā papildus nepamatota finansiālā ieguldījuma atgūšanai no līgumslēdzēja.

1. Fiksētas zaudējumu atlīdzības summa ir proporcionāla pārspilētajiem izdevumiem un nepamatotajai [Savienības] ieguldījuma daļai. Fiksētas zaudējumu atlīdzības summu aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$\text{Fiksēta zaudējumu atlīdzība} = \text{nepamatotais finansiālais ieguldījums} \times (\text{pārspilētie izdevumi/kopējā pieprasītā summa})$$

- Kopējās fiksētās zaudējumu atlīdzības aprēķinā ņem vērā vienīgi laikposmu, kas attiecas uz [Savienības] ieguldījumu, ko līgumslēdzējs pieprasa attiecībā uz šo laikposmu. To neaprēķina attiecībā uz visu [Savienības] ieguldījumu.
2. Komisija nosūta savu maksājuma pieprasījumu ierakstītā vēstulē ar līgumslēdzēja, kuram, tāsprāt, ir jāmaksā fiksēti zaudējumi, paziņojumu par saņemšanu. Līgumslēdzējs 30 dienu laikā nosūta atbildi uz [Savienības] zaudējumu atlīdzības pieprasījumu.
 3. Procedūra, kas jāievēro nepamatota finansiāla ieguldījuma atmaksai un fiksētās zaudējumu atlīdzības samaksai, tiks noteikta atbilstoši II.31. punkta normām.
 4. Komisija atbilstoši 1.–6. apakšpunkta normām ir tiesīga pieprasīt zaudējumu atlīdzību par visiem pārspilētajiem izdevumiem, kas konstatēti pēc līguma termiņa beigām.
 5. Šā panta normas neskar administratīvās vai finanšu sankcijas, ko Komisija var uzlikt ikvienam līgumslēdzējam, kas nav izpildījis savas saistības, atbilstoši Finanšu regulai vai jebkuram citam civiltiesiskās aizsardzības līdzeklim, kuru ir tiesīg[a] izmantot [Savienība] vai kāds cits līgumslēdzējs. Turklāt minētās tiesību normas neizslēdz iespēju izmantot dalībvalstu iestāžu veiktu kriminālvajāšanu.
 6. Otrkārt, kā paredzēts Finanšu regulā, ikvienam līgumslēdzējam, attiecībā uz kuru atzīts, ka tas būtiski pārkāpis savus līgumiskos pienākumus, varēs tikt noteikta finanšu sankcija 2 % līdz 10 % apmērā no finansiālā ieguldījuma summas, ko [tas saņēmis] no Savienības. Likme var sasniegt 4 līdz 20 % recidīva gadījumā piecu gadu laikā no pirmā pārkāpuma.”
- 13 2008. gada februārī Komisija, piemērojot vispārīgo nosacījumu II.29. punktu, veica revīziju par stridīgo līgumu pareizu izpildi.
 - 14 2011. gada 17. martā Komisija prasītājam nosūtīja revīzijas ziņojuma projektu. Ar 2011. gada 21. un 22. aprīļa vēstulēm prasītāja pauda nostāju par šo projektu.
 - 15 2011. gada 25. jūlijā Komisija nosūtīja prasītājam galīgo revīzijas ziņojuma redakciju. Ziņojumā bija secināts, ka prasītāja ir noteikusi ļoti augstas savas attiecināmās personāla izmaksas. Turklāt, kā norādīts ziņojumā, izpētes izmaksas esot kļūdaini klasificētas kā pārvaldības izmaksas. Visbeidzot, neesot deklarēti procenti no avansiem par kopējo summu – EUR 1 707,40.
 - 16 Attiecībā uz trim līgumiem, kuri attiecīgajā datumā bija īstenoti un attiecībā uz kuriem bija pārskaitīta atlikusī Savienības finansiālās dalības daļa, Komisija informēja prasītāju, ka tā tai izsniegs paziņojumus par parādu.
 - 17 Prasītājas un Komisijas sarakste turpinājās no 2011. gada 10. augusta līdz 2013. gada 11. novembrim; tās laikā pusēm bija nesaskaņas par galīgā revīzijas ziņojuma secinājumiem.
 - 18 2013. gada 9. decembrī Komisija nosūtīja prasītājam vairākus paziņojumus par parādu. No šiem paziņojumiem izriet, ka Komisijas atgūstamā summa bija EUR 218 539,62 *HyWays* projektā, EUR 75 407,06 *HyApproval* projektā un EUR 47 128,39 *HarmonHy* projektā. Turklāt Komisija prasīja no prasītājas fiksēto zaudējumu atlīdzību atbilstoši vispārīgo nosacījumu II.30. punktam, proti, EUR 60 402,30 projektā *HyWays*, EUR 11 019,61 projektā *HyApproval* un EUR 10 002,17 projektā *HarmonHy*.
 - 19 Pēc prasības celšanas Komisija prasītājas labā izdeva kredītnotas Nr. 3 233 150 004, Nr. 3 233 150 005 un Nr. 3 233 150 006 par summu attiecīgi EUR 108 753,52, EUR 10 875,35 un EUR 23 404,88.” [Neoficiāls tulkojums]

Prasība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 3 Ar Vispārējās tiesas kanceleijā 2014. gada 20. janvārī iesniegto prasības pieteikumu prasītāja cēla prasību, lūdzot konstatēt, pirmkārt, ka Komisija nav aprēķinājusi triju projektu izmaksas atbilstoši līguma noteikumiem, otrkārt, ka projektā *HyWays* Savienības finansiālā ieguldījuma apmērs, ko saņēma apelācijas sūdzības iesniedzēja, bija mazāks nekā divos Komisijas izdotajos paziņojumos par parādu esošais, treškārt, ka projektā *HyApproval* Komisija ir kļūdaini pārkvalificējusi pārvaldības izmaksas izpētes izmaksās, ceturtkārt, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai trijos projektos nebija pienākums samaksāt Komisijai fiksēto zaudējumu atlīdzību un, visbeidzot – piektkārt, ka Komisija kļūdaini ir izsniegusi apstrīdētos paziņojumus par parādu, jo summas, kas bija jāmaksā apelācijas sūdzības iesniedzējai, bija mazākas par šajos paziņojumos esošajām.
- 4 Savas prasības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā izvirzīja četrus pamatus. Pirmais pamats bija par Komisijas atteikuma piekrist apelācijas sūdzības iesniedzējas piedāvātajai projekta izmaksu aprēķina metodei kļūdainumu. Ar otro pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvoja, ka Komisija ir kļūdaini apgalvojusi, ka projektā *HyWays* tā ir guvusi labumu no finanšu ieguldījuma EUR 604 240,79 apmērā. Trešais pamats attiecās uz atsevišķu izmaksu, kas radušās projektā *HyApproval*, kļūdainu pārkvalificēšanu. Visbeidzot, ceturtais pamats bija par Komisijas iesniegtā fiksētās zaudējumu atlīdzības pieprasījuma kļūdainumu.
- 5 Attiecībā uz otro un trešo prasījumu Vispārējā tiesa nosprieda, ka par tiem vairs nav jālemj, jo Komisija, izdodot paziņojumus par parādu Nr. 3 233 150 004 un Nr. 3 233 150 006, bija atzinusi prasītājas pretenziju pamatotību.
- 6 Vispārējā tiesa noraidīja apelācijas sūdzības iesniedzējas pirmo prasījumu par projekta izmaksu aprēķina metodi. Pārsūdzētā sprieduma 58. punktā tā tostarp nosprieda, ka Komisija pamatoti noraidīja izmaksu reģistrācijas metodi, kam deva priekšroku apelācijas sūdzības iesniedzēja, jo tādējādi tā deklarēja izmaksas, kas nebija ne patiesas, ne saimnieciski racionālas, ne nepieciešamas projekta īstenošanai Vispārīgo nosacījumu II.19. punkta 1. apakšpunkta a) punkta izpratnē.
- 7 Attiecībā uz ceturto prasījumu par fiksēto zaudējumu atlīdzību Vispārējā tiesa pārbaudīja, vai tas, ka Komisija piemēroja vispārīgo nosacījumu II.30. punktu, lietas apstākļos atbilda Beļģijas Civilkodeksa normām par līgumsodu izmantošanu. Pabeidzot šo pārbaudi, tā uzskatīja, ka, piemērojot Beļģijas Civilkodeksa 1231. pantu, fiksētā zaudējumu atlīdzība, kas bija jāmaksā apelācijas sūdzības iesniedzējai, ir jāsamazina par summu, kas atbilst 10 % no apelācijas sūdzības iesniedzējas nepamatoti saņemtā avansa.

Lietas dalībnieču prasījumi

- 8 Ar apelācijas sūdzību apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz Tiesu:
 - atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl Vispārējā tiesa ar to ir noraidījusi apelācijas sūdzības iesniedzējas pirmo un piekto prasījumu;
 - atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl ar to Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka summas, kas apelācijas sūdzības iesniedzējai jāmaksā kā fiksēta zaudējumu atlīdzība, ir jāsamazina par summu, kas atbilst 10 % no avansa, kurš jāatmaksā atbilstoši projektiem *HyWays*, *HyApproval* un *HarmonHy*, un nospriest, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai nav jāatmaksā nekas kā fiksēto zaudējumu atlīdzība;
 - atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl Vispārējā tiesa ir piespriedusi apelācijas sūdzības iesniedzējai segt savus tiesāšanās izdevumus pašai, un

- piespriest Komisijai atlīdzināt apelācijas tiesvedības, kā arī pirmās instances tiesvedības tiesāšanās izdevumus.
- 9 Komisija lūdz noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 10 Tā apgalvo, ka apelācijas sūdzība nav pieņemama, jo tā attiecas uz tiesāšanās izdevumu sadali attiecībā uz otro un trešo prasības prasījumu, attiecībā uz kuriem Vispārējā tiesa nosprieda, ka par tiem nav jālemj.

Par apelācijas sūdzību

Par apelācijas sūdzības prasījumiem, ciktāl tie attiecas uz līgumiem, par kuriem ir strīds

- 11 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda piecus pamatus par, attiecīgi, pamatojuma neesamību, labticības principa pārkāpumu, pierādījumu sagrozīšanu, Beļģijas Civilkodeksa 1162., 1134. un 1135. panta pārkāpumu un, visbeidzot, kļūdām tiesību piemērošanā attiecībā uz fiksētas zaudējumu atlīdzības piemērošanu.

Par pirmo pamatu

– Lietas dalībnieču argumenti

- 12 Ar pirmo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu pārsūdzētā sprieduma 51., 55. un 58. punktā, jo tā ir noraidījusi prasītājas izmantoto stundu likmes aprēķina metodi, jo šī metode esot radījusi lielākas izmaksas, “kas nebija ne patiesas, ne saimnieciski racionālas, ne nepieciešamas projekta īstenošanai”, un turklāt likusi Komisijai piedalīties “visu apelācijas sūdzības iesniedzējas izmaksu segšanā neatkarīgi no analīzes par to saikni ar projektiem”.
- 13 Apelācijas sūdzības iesniedzēja paskaidro, ka šajos punktos esošais pamatojums esot nesaprotams, jo tās izvēlētajam koeficientam (izmaksas/iegrāmatotas darba stundas) esot daudz ciešāka saikne ar līgumos paredzētajiem projektiem nekā Komisijas izmantotajam koeficientam (izmaksas/kopējais darba stundu – ieģrāmatoto un neieģrāmatoto – skaits). Proti, pēdējā minētajā ietilpstot ne tikai citi projekti, bet arī darba stundas, kurām nav nekādas saiknes ar projektiem.
- 14 Replikas rakstā apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka zināšanas, kas gūtas projekta uzraudzībā un uzlabošanā, nodrošinot un uzlabojot visu projektu kvalitāti, tajā skaitā to projektu kvalitāti, par kuriem ir strīds. No tā izrietot, ka izmaksas, kas atbilst projekta uzraudzībai un uzlabošanai, esot attiecināmās izmaksas atbilstoši vispārīgo nosacījumu II.19. punkta 1. apakšpunktam un II.20. punkta 1. apakšpunktam.
- 15 Komisija uzskata, ka pirmais pamats ir jānoraida.

– Tiesas vērtējums

- 16 Pirmkārt, jāatgādina, ka LESD 296. pantā paredzētais pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formalitāte, kura ir jānošķir no jautājuma par pamatojuma pamatotību, kas attiecas uz strīdīgā akta tiesiskumu pēc būtības. Proti, lēmuma pamatojumu veido formāla to pamatu izklāstīšana, uz kuriem šis lēmums ir balstīts. Ja šajos pamatos ir pieļautas kļūdas, tās skar lēmuma likumību pēc būtības, nevis tā pamatojumu, kas var būt pietiekams, pat izklāstot kļūdainus pamatus. Līdz ar to iebildumi un

argumenti, kuru mērķis ir apstrīdēt tiesību akta pamatotību, nav efektīvi saistībā ar pamatu par pamatojuma neesamību vai nepietiekamu pamatojumu (spriedums, 2015. gada 18. jūnijs, *Ipatau/Padome*, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 17 Ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzējas norādīto argumentāciju pirmā pamata pamatošanai var saprast kā tādu, kuras mērķis ir vai nu apstrīdēt Vispārējās tiesas vērtējuma par stundu likmes aprēķina metodi pamatotību, vai uzskatīt, ka pārsūdzētā sprieduma 51., 55. un 58. punktā Vispārējā tiesa ir pamatojusi savu vērtējumu pretrunīgi un neviennozīmīgi, šī argumentācija ir jānoraida kā nepamatota.
- 18 Proti, minētā sprieduma 46.–48. punktā Vispārējā tiesa ir atgādinājusi Savienības finansējuma, kas piešķirts atbilstoši subsīdiju līgumiem, īpašās pazīmes, un pēc tam atbilstoši šīm pazīmēm pārbaudījusi, vai Komisija bija tiesīga noraidīt apelācijas sūdzības iesniedzējas piemēroto attiecināmo izdevumu noteikšanas metodi, jo tā neatbilda līguma noteikumiem.
- 19 Vispārējā tiesa minētā sprieduma 51. punktā norādīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas aprēķina metodes “rezultātā tādas atsevišķas tās darbinieku nostrādātās darba stundas kā stundas saistībā ar projekta uzraudzību, pilnveidošanu, dalību konferencēs, tirgus izpēti un saziņas ar klientiem uzturēšanu ir izslēgtas no stundas likmes aprēķina, jo tās nav veltītas pakalpojumu sniegšanai visiem tās pasūtītājiem un tādēļ nav iegrāmatotas”. Kā uzskata Vispārējā tiesa, “no tā izriet, ka par saucēju izmantotā bāze ir ierobežotāka nekā tā, ko veido visas darba stundas, un ka tādēļ stundas likme ir augstāka”, tāpēc, “ja tā tiek piemērota faktiski nostrādātajām stundām projektā, tiek deklarētas lielākas izmaksas”.
- 20 Pārsūdzētā sprieduma 55. punktā Vispārējā tiesa ir norādījusi, “ka stundas likmes aprēķina bāzes samazinājuma un no tā izrietošo attiecināmo izmaksu līmeņa pieauguma rezultātā Komisijai bija jāpiedalās visu apelācijas sūdzības iesniedzējas izmaksu segšanā neatkarīgi no analīzes par to saikni ar projektiem, kas saņēmuši Savienības finansējumu”. Minētā sprieduma 56. punktā Vispārējā tiesa no tā secināja, ka, “lai gan šāda pieeja būtu leģitīmi saprotama klasiskā pakalpojumu sniegšanas līgumā, [...] tā nav saderīga ar attiecīgo subsīdiju līgumu īpatnībām”.
- 21 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa uzskatīja, ka bija noteicoši noskaidrot nevis, vai apelācijas sūdzības iesniedzējas piemērotajam koeficientam bija cieša saistība ar subsīdiju līgumiem, bet, vai, piemērojot šo koeficientu, izmaksas tika sadalītas uz kopējo darba stundu skaitu, kas nodrošināja, ka no Savienības budžeta netiek finansētas izmaksas par projekta uzraudzību, uzlabošanu, dalību konferencēs, tirgus izpēti un saziņas ar klientiem uzturēšanu.
- 22 Tādējādi, nepieļaujot pretrunas, pārsūdzētā sprieduma 58. punktā Vispārējā tiesa nosprieda, ka Komisija juridiski pamatoti ir noraidījusi izmaksu reģistrācijas metodi, kam deva priekšroku apelācijas sūdzības iesniedzēja, jo tādējādi tā deklarēja izmaksas, kas nebija ne patiesas, ne saimnieciski racionālas, ne nepieciešamas projekta īstenošanai vispārīgo nosacījumu II.19. punkta izpratnē.
- 23 Līdz ar to pirmais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu

– Lietas dalībnieču argumenti

- 24 Ar savu otro pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka Vispārējā tiesa, neatzīstot, ka Komisija ir pārkāpusi labticības principu, kam būtu jāvalda attiecībās starp Savienības iestādēm un tirgus dalībniekiem, pati ir pārkāpusi šo principu.

- 25 Ar otrā pamata pirmo daļu apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi šo principu, ciktāl tā vispārīgo nosacījumu II.19. un nākamajos punktos neesot sīkāk norādījusi, kā tās līgumpartneriem ir jāaprēķina attiecināmie izdevumi. Tā uzskata, ka Komisija šādi esot aprobežojusies ar vispārējo principu noformulēšanu un norādi vispārīgo nosacījumu II.19. punkta 1. apakšpunkta b) punktā uz ierastajiem līgumpartnera grāmatvedības principiem. Tā precizē, ka labticības princips ir viens no Tiesas noteiktiem Savienības tiesību vispārējiem principiem. Šajā ziņā tā atsaucas uz vairākiem spriedumiem, tostarp spriedumiem, 1957. gada 12. jūlijs, *Algera u.c./Assemblée commune* (7/56 un no 3/57 līdz 7/57, EU:C:1957:7, 114. un 115. punkts), kā arī 2004. gada 29. aprīlis, *IPK-München* un Komisija (C-199/01 P un C-200/01 P, EU:C:2004:249, 78. punkts).
- 26 Ar otrā pamata otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 50.–63. punktā noraidot tās izvēlēto stundu likmes aprēķina metodi un minētā sprieduma 59. punktā vienīgi apstiprinot, ka pilnu izmaksu modelis nav atbilstošs, lai pierādītu, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas izmantotā aprēķina metode atbilda tostarp Vispārīgo nosacījumu II.19. punkta 1. apakšpunkta a) punktam, arī ir pārkāpusi šo principu.
- 27 Komisija galvenokārt apgalvo, ka otrais pamats ir jānoraida kā nepieņemams, un pakārtoti, ka tas nav pieņemams.

– *Tiesas vērtējums*

- 28 Attiecībā uz otrā pamata pirmo daļu par to, ka Komisija ir pārkāpusi Savienības tiesību vispārējo labticības principu, ir jākonstatē, ka ar argumentāciju, kas norādīta tā pamatošanai, apelācijas sūdzības iesniedzēja tikai apšaubu Komisijas lēmumu. Tādēļ argumentācija, kas nav vērstā pret pārsūdzēto spriedumu, apelācijas tiesvedībā nav pieņemama.
- 29 Attiecībā uz šā pamata otro daļu par to, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi labticības principu, ir jāatgādina, ka atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai, ja lietas dalībniekam tiktu ļauts Tiesā pirmo reizi izvirzīt tādu pamatu, kuru viņš nav izvirzījis Vispārējā tiesā, tad tas nozīmētu, ka viņam ir atļauts vērsties Tiesā ar plašāku strīdu nekā Vispārējā tiesā izskatītais. Apelācijas tiesvedībā Tiesas kompetence principā ir ierobežota ar pārbaudi par Vispārējās tiesas veikto vērtējumu par tajā izskatītajiem pamatiem. Tomēr arguments, kas nav ticis izvirzīts pirmajā instancē, nav jauns pamats, kurš nav pieņemams apelācijas stadijā, ja ar to ir tikai paplašināta argumentācija, kas jau tikusi pausta pamatā, kurš bijis izvirzīts prasības pieteikumā Vispārējā tiesā (spriedums, 2016. gada 28. jūlijs, *Tomana u.c./Padome* un Komisija, C-330/15 P, nav publicēts, EU:C:2016:601, 33. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 30 Tā kā ar šā pamata otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Vispārējai tiesai esot bijis jāatzīst, ka Komisija ir pārkāpusi labticības principu, ir jākonstatē, ka Vispārējā tiesā šāda argumentācija netika norādīta. Tādēļ tā ir jauna un uzskatāma par nepieņemamu.
- 31 Tāpēc otrais pamats ir jānoraida kā nepieņemams.

Par trešo pamatu

– *Lietas dalībnieču argumenti*

- 32 Saistībā ar trešo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Vispārējai tiesai, ka tā esot sagrozījusi pierādījumus.

- 33 Ar šā pamata pirmo daļu apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka, pārsūdzētā sprieduma 55., 56. un 58. punktā uzskatīdama, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas izmantotā izmaksu reģistrācijas metode noveda pie tā, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja deklarēja izmaksas, kas nebija ne patiesas, ne saimnieciski racionālas, ne nepieciešamas projektu īstenošanai un tādējādi nevarēja tikt uzskatītas par attiecināmām attiecīgo projektu īstenošanai, Vispārējā tiesa ir sagrozījusi pierādījumus un faktus, ko apelācijas sūdzības iesniedzēja bija norādījusi savas argumentācijas pamatošanai. Tā šajā ziņā precizē, ka minētā sprieduma 46. punktā Vispārējā tiesa ir atgādinājusi, “ka attiecināmo izmaksu rezultātā ligumslēdzējam [nevarēja] rasties peļņa”. Taču, pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja prasībā pirmajā instancē esot apgalvojusi, ka tās aprēķina metode neļāva tai gūt peļņu, bet – tieši pretēji – tās rezultātā labākajā gadījumā varēja tikt nosegtas tās ar projektu saistītās izmaksas, kamēr Komisijas aprēķina metode tai radītu būtiskus zaudējumus. Otrkārt, minētā sprieduma 58. punktā esošais pamats esot balstīts uz kļūdainiem elementiem, ciktāl tie esot pretēji tiem, ko norādījusi un pierādījusi apelācijas sūdzības iesniedzēja.
- 34 Ar šā pamata otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Vispārējai tiesai, ka, neievākusi pierādījumus par tās izmantoto aprēķina metodi, tā ir nospriedusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ir guvusi peļņu un ka nepastāvēja pietiekami cieša saikne starp pieprasītajām izmaksām un attiecīgajiem projektiem.
- 35 Ar šā paša pamata trešo daļu apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nav definējusi “visas izmaksas”, pārsūdzētā sprieduma 55. punktā norādīdama, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas aprēķina metodes rezultātā Komisija ir piedalījies “visu prasītājas izmaksu segšanā”.
- 36 Visbeidzot, ar trešā pamata ceturto daļu apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir acīmredzami sagrozījusi Komisijas argumentāciju, ciktāl tā pārsūdzētā sprieduma 61. punktā ir uzskatījusi, ka vispārīgo nosacījumu II.19. un nākamo punktu interpretācija ir “skaidra”. Taču šo nosacījumu interpretācija esot norādīta arī attiecībā uz Komisiju, jo stundu likmes koeficienta skaitītājā tā ņēma vērā gan “personāla izmaksas”, gan “visas izmaksas”.
- 37 Komisija uzskata, ka trešais pamats ir jānoraida.

– *Tiesas vērtējums*

- 38 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Vispārējā tiesa ir vienīgā, kas ir kompetenta konstatēt faktus, izņemot gadījumu, ja šo faktu konstatējumu būtiska neprecizitāte izriet no lietas materiāliem, kuri tai iesniegti, kā arī novērtēt iesniegtos pierādījumus. Tādējādi šo faktu konstatējums un šo pierādījumu novērtējums, ja vien tie nav sagrozīti, nav tiesību jautājums, kas kā tāds ir jāpārbauda Tiesā (spriedums, 2015. gada 29. oktobris, Komisija/ANKO, C-78/14 P, EU:C:2015:732, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 39 Ja tiek apgalvots, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi pierādījumus, tad, piemērojot LESD 256. pantu, Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmo daļu un Tiesas Reglamenta 168. panta 1. punkta d) apakšpunktu, apelācijas sūdzības iesniedzējam ir konkrēti jānorāda, kurus pierādījumus tā ir sagrozījusi, un jānorāda kļūdas vērtējumā, kuru dēļ, viņaprāt, Vispārējā tiesa šo sagrozīšanu ir izdarījusi. Turklāt pastāvīgā judikatūra ir tāda, ka “sagrozīšanai acīmredzami ir jāizriet no lietas materiāliem, no jauna neizvērtējot faktus un pierādījumus” (spriedums, 2016. gada 30. novembris, Komisija/Francija un *Orange*, C-486/15 P, EU:C:2016:912, 99. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 40 Lai arī ar trešo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda uz pierādījumu sagrozīšanu, ir tomēr jākonstatē, ka ar minētā pamata atbalstīšanai norādīto pirmo un ceturto daļu apelācijas sūdzības iesniedzēja vienīgi kritizē Vispārējās tiesas faktu novērtējumu pārsūdzētā sprieduma 55., 56. un 58. punktā, atbilstoši kuram būtībā apelācijas sūdzības iesniedzējas aprēķina metodes rezultātā tā deklarēja izmaksas, kas nebija ne patiesas, ne saimnieciski racionālas, ne nepieciešamas attiecīgo

projektu istenošanai, un, otrkārt, minētā sprieduma 61. punktā, atbilstoši kuram vispārīgo nosacījumu II.19.–II.21. punkts ir skaidrs. Patiesībā apelācijas sūdzības iesniedzējas mērķis ir panākt jaunu Tiesas vērtējumu faktiem šajā ziņā, precīzi nenorādot, kurus pierādījumus Vispārējā tiesa ir sagrozījusi. Tādējādi trešā pamata pirmais un ceturtais pamats ir jāuzskata par nepieņemamiem.

- 41 Attiecībā uz šā pamata otro daļu Vispārējai tiesai nevar pārņemt, ka tā nav pieņēmusi nepieciešamos pierādījumus, jo prasītājam ir attiecīgā gadījumā jāiesniedz visi pierādījumi savu argumentu atbalstam un pamatošanai prasībā, ko tas ir cēlis Vispārējā tiesā (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2015. gada 30. jūnijs, *Evropaiki Dynamiki*/Komisija, C-575/14 P, nav publicēts, EU:C:2015:443, 21. punkts).
- 42 Attiecībā uz trešā pamata trešo daļu, ar kuru apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 55. punktā nav definējusi vārdkopu “visas izmaksas”, ir tikai jākonstatē, ka šo apgalvojumu ir grūti saprast un tas nav būtisks tāda pamata ietvaros, kas ir par pierādījumu sagrozīšanu, jo tas neattiecas uz pierādījumiem.
- 43 Līdz ar to trešais pamats ir jānoraida daļēji kā nepieņemams un daļēji kā nepamatots.

Par ceturto pamatu

– Lietas dalībnieču argumenti

- 44 Ar ceturto pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 61. punktā nosprieždama, ka vispārīgo nosacījumu II.19.–II.21. punkta interpretācija ir skaidra attiecībā uz strīdīgo izmaksu noteikšanas metodi un ka tādēļ nav jāizmanto Beļģijas civiltiesību principi, ir pārkāpusi Beļģijas Civilkodeksa 1162., 1134. un 1135. pantu.
- 45 Šajā ziņā tā apgalvo, ka Komisijai vēl pirms attiecīgo līgumu noslēgšanas bija skaidri jāprecizē izmaksu noteikšanas kārtība. Tā norāda, ka, tā kā šādi precizējumi netika sniegti, līgumi šajā aspektā nav precīzi. Tādēļ tie esot bijuši jāinterpretē, ņemot vērā iepriekš minētos Beļģijas tiesību noteikumus, kuros paredzēts, ka šaubu par vienošanās interpretāciju gadījumā tā ir jāinterpretē pret to, kurš ir noteicis pienākumu, un par labu tam, kam ir noteikts pienākums, un ka līgumslēdzējām pusēm ir pienākums pildīt tās labticīgi. Kā uzskata apelācijas sūdzības iesniedzēja, Vispārējai tiesai esot bijis jāuzskata, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas piedāvātā stundu likmes aprēķina metode ir saderīga ar attiecīgo līgumu vispārīgajiem nosacījumiem un iepriekš minētajiem Beļģijas Civilkodeksa noteikumiem. Tā norāda, ka šādos apstākļos Vispārējai tiesai strīdīgos paziņojumus par parādu esot bijis jāuzskata par tādiem, kas ir pretrunā līgumiem un tādējādi nav likumīgi.
- 46 Apelācijas sūdzības iesniedzēja šajā ziņā vienlīdz apgalvo, ka atbilstoši Tiesas judikatūrai un īpaši 2015. gada 26. februāra spriedumam *Planet*/Komisija (C-564/13 P, EU:C:2015:124, 21. punkts) Beļģijas Civilkodeksa 1162., 1134. un 1135. panta interpretācija un piemērošana, kas izriet no valsts tiesībām, kuras ir piemērojamas līgumam atbilstīgi šķirējklauzulai, ir tiesību jautājums, kas apelācijā var tikt nodots Tiesai.
- 47 Komisija apgalvo, ka ceturtais pamats ir jānoraida kā nepieņemams vai neiedarbīgs.

– Tiesas vērtējums

- 48 Ar ceturto pamatu apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 61. punktā nav piemērojusi Beļģijas Civilkodeksa 1162., 1134. un 1135. pantu, jo tiešo un netiešo attiecināmo izmaksu definīcija vispārīgo nosacījumu II.19.–II.21. punktā esot skaidra un tādēļ tai neesot jāizmanto Beļģijas civiltiesību līgumu interpretācijas principi.

- 49 Tomēr ir jākonstatē, ka, šādi rīkojoties, apelācijas sūdzības iesniedzēja patiesībā apstrīd subsīdiu līgumu vispārīgo nosacījumu II.19.–II.21. punkta interpretāciju, atbilstoši kurai Vispārējā tiesa uzskatīja, ka tie ir skaidri. Taču Vispārējās tiesas veikta līguma noteikuma interpretācija ir fakta jautājums, kas kā tāds nevar tikt nodots Tiesas pārbaudei apelācijas tiesvedībā (skat. šajā nozīmē spriedumu, 2015. gada 29. oktobris, Komisija/ANKO, C-78/14 P, EU:C:2015:732, 23. punkts).
- 50 No tā izriet, ka ceturtais pamats ir jānoraida kā nepieņemams.

Par piekto pamatu

– Lietas dalībnieču argumenti

- 51 Ar pirmo daļu, kas norādīta piektā pamata atbalstam, apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, jo pārsūdzētā sprieduma 79. punktā tā, neko šajā ziņā neprecizējot, kā “acīmredzami nepamatotu” esot noraidījusi apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentāciju, kas balstīta uz vispārīgo nosacījumu II.30. punkta pretrunīgumu labiem tikumiem, kuri aizsargāti Beļģijas Civilkodeksa 1172. pantā.
- 52 Ar šā pamata otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nav izskatījusi jautājumu par vispārīgo nosacījumu II.30. punkta spēkā neesamību, lai gan, tāsprāt, ar šo punktu tika pārkāpts Beļģijas Civilkodeksa 1172. un 1231. pants. Apelācijas sūdzības iesniedzēja atzīst, ka Vispārējā tiesa ir ierobežojusi vispārīgo nosacījumu II.30. punkta piemērošanas sekas. Šajā ziņā tā, pirmkārt, pārsūdzētā sprieduma 94. punktā esot uzskatījusi, ka šis punkts nav piemērojams vienkāršam kaitējumam no nepamatoti izmaksāto avansu maksājuma nokavējuma. Otrkārt, tā esot izmantojusi Beļģijas Civilkodeksa 1231. pantā paredzēto iespēju fiksēto zaudējumu atlīdzību, ko Komisijai ir tiesības prasīt, samazināt līdz 10 % no izmaksātajiem avansiem. Šādi rīkojoties, Vispārējā tiesa esot samazinājusi atmaksājamās summas, vienlaicīgi atstājot spēkā vispārīgo nosacījumu II.30. punkta piemērojamību šajā lietā. Taču apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka Vispārējai tiesai esot bijis jāatzīst šis II.30. punkts par spēkā neesošu, jo tas ir pretrunā Beļģijas Civilkodeksa 1172. pantam, un tādējādi jāuzskata, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai nebija jāmaksā zaudējumu atlīdzība.
- 53 Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzēja atsaucas uz pastāvīgo judikatūru negodīgu noteikumu attiecībā pret patērētājiem jomā, atbilstoši kurai Tiesa ir uzskatījusi, ka kompetentā tiesa līguma vispārīgos negodīgos nosacījumus nevar attiecināt uz to līguma daļu, kas vēl ir spēkā, bet tai – tieši pretēji – tie nav jāpiemēro attiecībā uz otru līgumslēdzēju pusi (spriedums, 2012. gada 14. jūnijs, *Banco Español de Crédito*, C-618/10, EU:C:2012:349, 58. un nākamie punkti). Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka šī judikatūra ir attiecināma uz šo lietu, ciktāl tā līdzīgi patērētājiem ir Savienības finansējuma līguma vājā puse, kurai ir uzlikti vispārīgi Komisijas līguma nosacījumi bez iespējām vienoties.
- 54 Komisija uzskata, ka piektais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida.

– Tiesas vērtējums

- 55 Attiecībā uz piektā pamata pirmo daļu par pamatojuma neesamību ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai apelācijas tiesvedībā, pirmkārt, Tiesas pārbaudes mērķis īpaši ir pārliecināties, vai Vispārējā tiesa ir juridiski pietiekami atbildējusi uz visiem apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentiem, un, otrkārt, pamats par to, ka Vispārējā tiesa nav sniegusi atbildi uz pirmajā instancē norādītajiem argumentiem, būtībā ir par pienākuma norādīt pamatojumu, kas izriet no Eiropas Savienības Tiesas statūtu, kuri atbilstoši šo pašu statūtu 53. panta pirmajai daļai ir piemērojami Vispārējai tiesai, 36. panta un Vispārējās tiesas Reglamenta 117. panta, neizpildi (spriedums, 2017. gada 11. maijs, *Dyson*/Komisija, C-44/16 P, EU:C:2017:357, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 56 Šajā ziņā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka Vispārējās tiesas pienākums norādīt pamatojumu neliek tai sniegt izklāstu, kurā izsmēloši un pa vienam būtu aplūkoti visi lietas dalībnieku paustie argumenti, un Vispārējās tiesas pamatojums līdz ar to var būt netiešs, ar nosacījumu, ka tas ļauj ieinteresētajām personām saprast, kādu iemeslu dēļ Vispārējā tiesa nav apstiprinājusi to argumentus, un Tiesai iegūt pietiekami daudz informācijas, lai īstenotu pārbaudi (spriedums, 2017. gada 11. maijs, *Dyson/Komisija*, C-44/16 P, EU:C:2017:357, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 57 Šajā gadījumā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 79. punktā kā acīmredzami nepamatotu ir noraidījusi apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentāciju, kas pamatota ar apgalvotu vispārīgo nosacījumu II.30. punkta pretrunīgumu labiem tikumiem, kuri aizsargāti Beļģijas Civillkodeksa 1172. pantā. Šādi rīkojoties, tā ir vienīgi noraidījusi argumentāciju, nekādi nenorādot pamatojumu savam vērtējumam.
- 58 Lai gan ir tiesa, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvojums tika noraidīts kā “acīmredzami” nepamatots, tomēr nemainīgs paliek tas, ka prasītāja norādīta argumenta noraidīšana, lai cik acīmredzama tā nebūtu, neatbrīvo Vispārējo tiesu no pienākuma pamatot savu lēmumu. Tādējādi Vispārējā tiesa savā vērtējumā ir pieļāvusi nepietiekamu pamatojumu, kas tā rezultātā tomēr šajā lietā neliek atcelt apstrīdēto spriedumu.
- 59 Proti, kā pārsūdzētā sprieduma 76. punktā ir norādījusi Vispārējā tiesa, ceturtā pamata par fiksētu zaudējumu atlīdzību pārbaude lika pārlicināties, vai tas, ka Komisija piemēroja šo punktu šīs lietas apstākļos, atbilda Beļģijas Civillkodeksa normām par līgumsodu izmantošanu. Tā kā Beļģijas tiesībās, kas ir piemērojamas strīdīgajiem subsīdiju līgumiem, ir paredzēts izmantot šos noteikumus un šāda līgumsoda noteikuma sekas atbilstīgi Beļģijas Civillkodeksa 1229. pantam, kā to pārsūdzētā sprieduma 81. un 82. punktā ir atgādinājusi Vispārējā tiesa, ir kompensēt būtiska pienākuma izpildes kavējumu vai tā neizpildi, vispārīgo nosacījumu II.30. punktā paredzētais līgumsoda noteikums tādēļ nav uzskatāms par prettiesisku vai pretrunā labiem tikumiem esošu.
- 60 Attiecībā uz piektā pamata otro daļu ir jākonstatē, ka tas ir balstīts premisā, ka ir pārkāpts Beļģijas Civillkodeksa 1172. un 1231. pants.
- 61 Taču, kā tas izriet no piektā pamata pirmās daļas pārbaudes, Vispārējā tiesa nav pārkāpusi Beļģijas Civillkodeksa 1172. pantu. Kas attiecas uz šā kodeksa 1231. pantu, ir tikai jāatgādina, kā to pamatoti ir norādījusi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 90. punktā, ka šis noteikums nav nosacījums līgumsoda noteikuma spēkā esamībai, bet ļauj tiesai samazināt kreditora prasīto summu, ja tā acīmredzami pārsniedz summu, ko puses varēja noteikt kaitējuma, kas izriet no attiecīgā līguma neizpildes, atlidzināšanai.
- 62 Turklāt attiecībā uz argumentu, kas gūts no 2012. gada 14. jūnija sprieduma *Banco Español de Crédito* (C-618/10, EU:C:2012:349), lai apgalvotu, ka Vispārējai tiesai vispārīgo nosacījumu II.30. punkts esot bijis jāatzīst par nepiemērojamu, ir jākonstatē, ka pirmo reizi tas ir norādīts Tiesā un ka tas ir jānoraida to pašu iemeslu dēļ, kas ir norādīti šā sprieduma 29. punktā.
- 63 No tā izriet, ka piekto pamatu nevar apmierināt.

Par apelācijas sūdzības prasījumiem, ciktāl tie attiecas uz tiesāšanās izdevumiem pirmajā instancē

- 64 Apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz atcelt pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas 4) punktu, jo Vispārējā tiesa tai ir piespriedusi segt savus tiesāšanās izdevumus, tajā skaitā attiecībā uz prasības otro un trešo pamatu, par kuriem netika lemts.

- 65 Jāatgādina, ka atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta otrajai daļai “apelāciju nevar iesniegt tikai par izdevumu apjomu vai pusi, kurai jāsedz šie izdevumi”. Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru – pieņemot, ka visi citi apelācijas sūdzības pamati ir noraidīti –, piemērojot šo noteikumu, prasījumi par Vispārējās tiesas lēmuma par tiesāšanās izdevumiem iespējamo nelikumību ir jānoraida kā nepieņemami (skat. it īpaši rīkojumu, 2005. gada 16. septembris, *Schmoldt* u.c./Komisija, C-342/04 P, nav publicēts, EU:C:2005:562, 65. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 66 No tā izriet, ka, ciktāl visi citi apelācijas sūdzības pamati ir noraidīti, prasījumi par Vispārējās tiesas lēmuma par tiesāšanās izdevumiem iespējamo nelikumību ir jānoraida kā nepieņemami.
- 67 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka apelācijas sūdzība ir pilnībā jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 68 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt apelācijas sūdzības iesniedzējai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, ir jāpiespriež tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospriež:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) *Ludwig-Bölkow-Systemtechnik GmbH* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]